

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De Dionysio Corinthiorum episcopo, & epistolis quas scripsit. Cap. XXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

cum dicitur, tum separatim de Hebraicę linguę propriętate, disputat. seq; narrat tametsi erat Hebræorum stirpe ortus, ab eorum tamen religione & institutis ad fidem Christi venisse. Alia item tanquam à Iudaica traditione sine scripto accepta memorat. Porro autem non hic solus, sed Irenæus, & tota veterum turba Proverbia Salomonis, librum esse præclara eximiaque sapientia referunt, affirmabant. Quinetiam dum de sacræ scripturæ libris, qui inter Apocrypha numeratur, differit, quosdam ex illis suo ipsius tempore à quibusdam hæreticis falso confitos esse narrat.

*De Dionyso Corinthiorum episcopo, & epistolis
quas scripsit. CAP. XXII.*

Verum iam ad alios pios viros sermonem transferamus. Et primum dicamus de Dionysio: tum quod Corinthiorū ecclesiæ episcopalem sedem adeptus sit, tum quod suas præclaras & diuinæ vigiliæ non solù iis, quibus præfuit, sed aliis etiam aliarū ecclesiarum incolis affatim impertierat: & sane catholicis suis epistolis, quas ad ecclesiæ exarauit, omnibus permultum utilitatis attulerit. Quarum una est ad Lacedemonios, quæ illos tum in orthodoxa & recta fide erudiat, tum de pace & unitate commouefaciat. Altera ad Athenienses misa, quæ illos & ad veram fidem, & ad vitam ex euangelij præscripto piè degendam excitet. Qua spreta & contempta, eos vehementer reprehendit, quod à verbo Dei penitus fere ab eo tempore desciscere cœpissent, quo Publius, qui illis præfuit, martyrium ob persecutionum tempestates, tum quidem ingruentes, fortè perpessus est. De Quadrato etiam qui illorum ecclesiæ, post Publium Martyrio defunctum, creabatur episcopus, in eadem epistola mentionem facit, attestatus, quod eius labore & industria, tum ad ecclesiæ reducti essent, tum ardorem fidei prope in ipsis restinctum denuo recuperarent. Declarat præterea Dionysium Areopagitam à Paulo Apostolo ad fidem conuersum (sic enim Acta Apostolorum referunt) primum Atheniensis ecclesiæ episcopatum administrasse. Alia quedam extat eius epistola ad Nico-

Att. 17.

Nicomedenenses: in qua Marcionis hæresim acriter impugnans, veritatis regulæ egregiè patrocinatur. Ad ecclesiam item, quæ est Gortinæ, simul cum reliquis Cretenis ecclesiis scripsit epistolas: in quibus Philippum episcopum eò magnopere collaudat, quod ecclesia, quam regebat, propter multas & generosas virtutes, quibus erat imbuta, testificatione omnium plurimum esset approbata, eamq; sedulò commonefacit, ut nefariam hæreticorum peruersitatem omni cura & cogitatione declinet.

Aliam epistolam ecclesiæ, quæ Amastri m̄ obtinet, vna cū aliis Ponti ecclesiis misit. In qua Bacchylidis, & Elpiſti mentionem facit: vt pote qui illum ad scribendum fuissent hortati: In qua etiam nonnulla loco scripturæ sacræ explicat, eorumq; episcopum Palmam nominatum citat. Multa de nuptiis & castitate illos hortatur. Et eos, qui quotunq; casu, siue grauis alicuius peccati noxa, siue hæretico pestiferoq; errore, ecclesia excedissent, denuo in ecclesiam, modò se totos conuerterent, clementer recipiendos præcipit. Istis porrò alia ad Gnosios annumeratur epistola: in qua Pinytum ecclesiæ illius episcopum admonet, ne graue onus castitatis fratribus ex necessitate imponat, sed multitudinis accuratè consideret imbecillitatē. Ad quā Pinytus rescribens, quanquā Dionysiu propter epistolā veneratur ac laudat, illū tamen è contrario obsecrat, vt iā aliquando cibū illis impertiat solidorem, & perfectiore doctrina populū eius procreationi commissum educet, ne vmbritili cuidā institutioni & molli, instar lactis perpetuò assuefacti, puerili quadā disciplina nec opinantes consenescat, in qua quidē epistola, nō modo recta Pinyti de fide opinio, & cura de plebis utilitate sibi subiectæ suscepta, verum etiā eloquētia, & literarū diuinarū intelligētia, tanquam in viua quadā & expressa effigie liquido patefit. Extat etiā alia Dionysij ad Romanos epistola, episcopo Soteri, qui tum illā ecclesiā gubernauit, dicata: Cuius quidem verba in mediū proferre nō erit ab instituto alienū. Nam Romanorum consuetudinem, quæ aſſiduè ad hāc persecutionē nostra atate graſſantem seruata est, magnopere approbans, ista scribit. Apud vos is mos iam inueterauit, vt omnes fratres variis

*Galmi
alias.*

EVSEBII HISTORIAE

afficeretis beneficijs, & ecclesijs permultis, quæ in qua-
que ciuitate sunt, vitæ mitteretis subsidia. Sic planè non
solum gentium subleuatis in opiam, verum etiam fratri-
bus qui sunt ad metalla damnati, opem fertis: sicque per
ea beneficetiæ subsidia, quæ iam à primis ecclesiæ vestre
iactis fundamentis passim mittere consueuistis, cum sitis
Romani, Romanorum consuetudinem à patribus tradi-
tam sedulò obseruatis: quam quidem certe beatus Soter,
vester episcopus, & hactenus custodivit diligenter, & in
modum suo propenso studio adauxit: idque non modo
opes in sanctos reficiendos delegatas, benignè submini-
strando, verum etiam fratres, ad ipsum aduentantes, tan-
quam pater indulgens & clemens in liberos, beato ac pio
sermone ad virtutem cohortando. In hac eadem episto-
la, etiam Clementis ad Corinthios epistolæ mentionem
facit, declaratq; ex pristino more ab antiquis temporibus
repetito eam in ecclesia legi solere. Sic enim loquitur.
Hodie sacrum diem dominicum celebrauimus, in quo
vestram epistolam, quo vos ad studium pietatis cohorta-
remur, legimus, quam semper sicut etiam priorem nobis
à Clemente missam ad nostram institutionem legere so-
lemus. Præterea idem author ista de suis ipsis epistolis,
tanquam à quibusdam depravatis & de industria corrup-
tis, loquitur. Epistolas rogatu quorundam fratrum, qui
me ad scribendum impellebant conscripsi. Atque eas mi-
nistri diaboli Zizanijs refererunt. Nam quædam pro suo
arbitrari exemerunt, alia adiecerunt: quibus planè vñ in
extremum iudicium repositum est. Nec mirum certè si
quidam dominicas scripturas, dedita opera, depravare
aggressi sint, cum has meas, quæ non sunt certè eius gene-
ris, adulterare studuerint. Est etiam præter istas, alia quæ-
dam Dionysij epistola ad Chrysophoram sororem fide-
lissimā missa. Cui dum ea quæ sunt eius institutioni val-
de consentanea prescribit, alia etiam tanquam alimenta,
rationi & menri instituendæ accōmodata impertit. Hæc
à Dionysio scripta accepimus.

De Theophilo Antiochenorum episcopo. CAP. XXIII.

Theophili vero (quem Antiochenæ ecclesiæ episco-
pum fuisse supra monstrauiimus) tres libri extat, quos
reli-